

برشانه‌های اقیانوس

نهج البلاغه

جوان

ترجمه و شرح

خطبه یک تا صد

علی رهبر

برشانه‌های اقیانوس

نهج البلاغه جوان ترجمه و شرح
نویسنده: علی رهبر اسلامی
ناشر: انتشارات کتاب جمکران
طرح جلد: سید محمد کاظم امیرحیدری
چاپ: چهارم بهار ۱۴۰۳
چاپخانه: خانه چاپ جمکران
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
بازرگانی کتاب جمکران: ۰۹۱۹۲۵۵۲۰۳۰

دفتر مرکزی پژوهش و نشر: قم، خیابان شهید فاطمی،
کوی ۲۸، پلاک ۶، انتشارات کتاب جمکران، تلفن
شماره: ۰۲۵۳۷۷۳۱۱۲، کدپستی: ۳۷۱۵۶۶۴۴۳

t.me/jamkaranbook

@ketabejamkaran

سرشناسه: رهبر، علی، ۱۳۳۶

عنوان قرارداد: نهج البلاغه، فارسی - عربی، برگزیده، شرح

Nahjol - Balaghah, Persian- Arabic, Selection, Commentaries

عنوان و نام پدیدآور: برشانه‌های اقیانوس: نهج البلاغه جوان ترجمه و شرح / نویسنده علی رهبر اسلامی.

مشخصات نشر: قم، کتاب جمکران، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۲۶۴ ص.

شابک: ۳-۹۷۳۶۵۶-۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیا

عنوان دیگر: نهج البلاغه جوان ترجمه و شرح.

موضوع: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. نهج البلاغه -- خطبه‌ها -- نقد و تفسیر

موضوع: Ali ibn Abi-talib, Imam I. Nahjol - Balaghah -- Criticism and interpretation

موضوع: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. نهج البلاغه -- خطبه‌ها

موضوع: Ali ibn Abi-talib, Imam I. Nahjol - Balaghah

رده بندی کنگره: BPTA/۰۴۲۳

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۵۱۵

شماره کتابشناسی ملی: ۷۲۶۵۰۸۱

ketabejamkaran.ir

فهرست

دییاجه

۲۱

خطبه اول

و خدایی که همین نزدیکی است...

۱

تأملی در دوواژه دقیق

۲

ادوار خلقت و اسراری که فقط محرمان راز می‌دانند!

۴

آیا هفت آسمان کشف شده است؟

۶

فرشته‌شناسی

۸

انسان، غوغابرانگیزترین موجود هستی

۱۰

آدم آورد در این دیر خراب آبادم!

۱۲

هدف‌های بعثت‌ها

۱۴

دل‌ریمده ما را انیس و مونس شد!

۱۶

این کتابی نیست؛ چیز دیگری است!

۱۸

خسی در میعاد

۲۰

خطبه دوم

از گوشه‌ای برون آی، ای کوکب هدایت!

۲۱

میوه‌های حنظلی فتنه‌ها

۲۲

خواهش‌هایی که بر کرسی خدایی، فرمانروایی می‌کند!

۲۴

تداوم حضرت محمد ﷺ

۲۶

۲۶

- ۲۷ خطبه سوم
گدازه‌های آن روز!
- ۲۸ درد دلم...
- ۲۸ کاستی‌ها و بلاهای دو دوران.
- ۳۰ عطش زدگانی در گرد آب‌شخور من!
- ۳۲ چرا تشبیه به حیوانات؟
- ۳۲ اگر مردم نیابند، مشروعیت مخدوش نمی‌شود و خودشان محروم می‌شوند
- ۳۳ خطبه چهارم
دردهایی که با من خواهند ماند!
- ۳۴ خطبه پنجم
زنجیرهای مصلحت
- ۳۵ کلام ششم
- ۳۶ خطبه هفتم
طلحه و زبیر شناسی
- ۳۷ ترجم بریلنگ!...
- ۳۸ خدا، وگرنه شیطان و هوای نفس!
- ۳۸ کلام هشتم
- ۳۹ کلام نهم
- ۳۹ خطبه دهم
نه فریب خوردم و نه فریب دادم
- ۴۰ کلام یازدهم
- ۴۱ کلام دوازدهم
استوار و پایدار چون صخره‌ها
- ۴۲

- ۴۲ دلت که باشد، خودت هم هستی!
- ۴۳ کلام سیزدهم
- ۴۳ کلام چهاردهم
- ۴۴ همین برای بصره بس است!
- ۴۵ کلام پانزدهم
- ۴۵ کلام شانزدهم
- ۴۶ با سیاست بی‌پارسایی هرگز نمی‌آسایی!
- ۴۶ عثمان‌شناسی
- ۴۸ نظام سیاسی پارسا و نظام سیاسی بی‌ساهی
- ۵۰ شاخصه‌های صراط
- ۵۱ کلام هفدهم
- ۵۲ آشنایی با منفورترین‌ها
- ۵۴ خلیفه‌ها یا قاضی‌های این چنینی!
- ۵۵ کلام هجدهم
- ۵۶ بالاخره حکم خدا کدام است؟
- ۵۷ کلام نوزدهم
- ۵۷ کلام بیستم
- ۵۷ خطبه بیست‌ویکم
- ۵۸ مثلک اشعی
- ۵۸ نمی‌دانید آن سوچه خیر است؛ وگرنه...!
- ۵۹ خطبه بیست‌ودوم
- ۶۰ فتنه طلحه و زبیر

- ۶۱ **خطبه بیست و سوم**
- ۶۲ به راستی که مفهوم «رزق» را نشناختیم!
- ۶۴ تعامل خویشاوندی و برکت‌های آن
- ۶۵ **خطبه بیست و چهارم**
- ۶۵ **خطبه بیست و پنجم**
- ۶۶ سازش هرگز!
- ۶۶ از شما خسته شده‌ام!
- ۶۸ کدام قوم عدالت دوست‌اند؟
- ۶۸ حکمت این نفرین‌ها چیست؟
- ۶۹ **خطبه بیست و ششم**
- ۷۰ اعجاز اجتماعی رسول اعظم ﷺ
- ۷۰ تنها بودم!
- ۷۰ معامله عمرو عاص با معاویه
- ۷۱ **خطبه بیست و هفتم**
- ۷۲ سرنوشت قومی که به جهاد برخیزد!
- ۷۴ امنیت برای مسلمانان و غیرمسلمانان در حکومت اسلامی
- ۷۶ ستم‌های کوفیان بر امیرمؤمنان علیه السلام
- ۷۷ **خطبه بیست و هشتم**
- ۷۸ ای طالبان اخلاق، این درس اخلاق است
- ۷۹ **خطبه بیست و نهم**
- ۸۰ قومی که مرا به زانو درآوردند
- ۸۲ خداوند با حضور مردم، پیروزی‌ها را رقم می‌زند تا مردم رشد کنند
- ۸۳ **کلام سی‌ام**

- ۸۳ کلام سی و یکم
- ۸۴ نه آمر قتل عثمان بودم و نه حامی او
- ۸۴ طلحه شناسی
- ۸۵ **خطبه سی و دوم**
- ۸۶ مردم شناسی و ویژگی های هر دسته
- ۸۸ توصیف ساده‌ای از وضعیت خوبان در حکومت طاغوت
- ۸۹ **خطبه سی و سوم**
- ۹۰ حکومت هیچ است و اهداف مقدس، ملاک ارزشمندی آن هستند
- ۹۱ **خطبه سی و چهارم**
- ۹۲ آسیب‌های دل‌بستگی به دنیا
- ۹۴ توان مقاومت در شما نمی‌بینم!
- ۹۴ حقوق دوسویه امام و امت
- ۹۵ **خطبه سی و پنجم**
- ۹۶ قصه پر غصه حکمت!
- ۹۶ مقدس مآبان سنگ دل!
- ۹۷ **خطبه سی و ششم**
- ۹۸ جمودها، جهالت‌ها و جنایات خوارج
- ۹۹ **کلام سی و هفت**
- ۱۰۰ چرا سرگذشت مرا از یاد برده‌اید؟
- ۱۰۰ شبهه، حق‌نا و طلای قلابی است
- ۱۰۱ **خطبه سی و هشتم**
- ۱۰۲ راه‌رهایی از شبهه‌های غلط‌انداز

- ۱۰۳ خطبه سی و نه
- ۱۰۳ کلام چهل
- ۱۰۴ کدام فتنه را با شما دفع کنم؟
- ۱۰۵ خطبه چهل و یک
- ۱۰۵ کلام چهل و دو
- ۱۰۶ وفا نکردی و کردم!
- ۱۰۶ دو سارق بزرگ پیش روی همه
- ۱۰۷ کلام چهل و سه
- ۱۰۷ کلام چهل و چهار
- ۱۰۸ اندیشه مهربانی در هدایت‌گری و پابندی به عهد در حق دشمن
- ۱۰۹ خطبه چهل و پنج
- ۱۰۹ کلام چهل و شش
- ۱۱۰ خدایی این چنین!
- ۱۱۰ دنیایی ناپایدار -
- ۱۱۰ تو در سفریاری منی و در خانواده من، نگهبان!
- ۱۱۱ کلام چهل و هفت
- ۱۱۱ خطبه چهل و هشت
- ۱۱۲ کوفه، خوب یا زشت؟
- ۱۱۲ دستاوردهای ستایش کردن خدا
- ۱۱۳ کلام چهل و نه
- ۱۱۴ ای باطن‌تراز همه باطن‌ها و ای ظاهر‌تراز همه ظاهرها

۱۱۵ کلام پنجاه

۱۱۶ هوس‌ها که بیاید، سنگ روی سنگ نمی‌ماند

۱۱۷ خطبه پنجاه و یک

۱۱۷ خطبه پنجاه و دو

۱۱۸ ملاک «حیات» و «مات»

۱۱۸ دهلیز دنیا!

۱۱۹ خطبه پنجاه و سه

۱۲۰ درک نعمت‌های بزرگ، یکی از عوامل آرامش

۱۲۰ به خدا و خلقش، هدیه‌ای سالم تقدیم کنیم

۱۲۱ خطبه پنجاه و چهار

۱۲۱ خطبه پنجاه و پنج

۱۲۲ جنگ با شامیان، با سنجش و تأمل بود؛ نه احساس، تعصب و خشم

۱۲۲ هدایتگری و اندرز، در همه برخوردها اولویت دارد

۱۲۳ کلام پنجاه و شش

۱۲۳ کلام پنجاه و هفت

۱۲۴ جهاد فی سبیل الله، گاهی دو برادر یا پسر و پدر را مقابل هم قرار می‌دهد

۱۲۴ معاویه شناسی

۱۲۵ کلام پنجاه و هشت

۱۲۵ سخن پنجاه و نه

۱۲۵ سخن شصت

۱۲۶ شناخت ابعاد مقدس نمایان بی بصیرت: خوارج نهروان

۱۲۷

سخن شصت و یک

۱۲۷

کلام شصت و دو

۱۲۷

خطبه شصت و سه

۱۲۸

عدالت، سیاست و کیاست تعامل با حق طلبان گمراه شده و باطل طلبان گمراه

۱۲۸

این جان عاریت که به حافظ سپرده دوست...

۱۲۹

خطبه شصت و چهار

۱۳۰

یک دوره اخلاق پای منبر امام

۱۳۲

نعمت‌ها خیرند اگر...

۱۳۳

خطبه شصت و پنج

۱۳۴

علی فیلسوف الهی

۱۳۴

شیرین تر از وصف محبوب وجود ندارد

۱۳۶

این خدا از خلقت خود خسته نیست!

۱۳۷

کلام شصت و شش

۱۳۸

توصیه‌های نظامی امیرمؤمنان علیه السلام

۱۳۹

کلام شصت و هفت

۱۴۰

استدلال زیبای امام

۱۴۱

کلام شصت و هشت

۱۴۱

کلام شصت و نه

۱۴۲

شناخت دو یاور ممتاز امام

۱۴۲

باز از سست عنصری مدعیان...

- ۱۴۳ گفتار هفتاد
- ۱۴۳ خطبه هفتاد و یک
- ۱۴۴ پیامدهای دنباله دار و بهمن وار سستی‌ها
- ۱۴۶ شمه‌ای از شمس
- ۱۴۷ خطبه هفتاد و دو
- ۱۴۸ فلسفه صلوات
- ۱۴۸ بدون خضریه به مقصد نمی‌رسی
- ۱۵۰ آیا دعا برای رسول خدا ﷺ مؤثر است؟
- ۱۵۱ کلام هفتاد و سه
- ۱۵۱ خطبه هفتاد و چهار
- ۱۵۱ کلام هفتاد و پنج
- ۱۵۲ مروان شناسی
- ۱۵۲ سخنی با رأی دهندگان به عثمان
- ۱۵۲ اتهام‌های بی‌دلیل، دستاویز ستیز با امام علی علیه السلام
- ۱۵۳ خطبه هفتاد و شش
- ۱۵۳ کلام هفتاد و هفت
- ۱۵۴ اندرزهای انسان ساز
- ۱۵۴ بنی‌امیه شناسی
- ۱۵۵ دعای هفتاد و هشت
- ۱۵۵ کلام هفتاد و نه
- ۱۵۶ جاهلیت، بی‌نیایش خفتن است.
- ۱۵۶ علم نجوم امروز و دیروز و رابطه آن با کهنات

۱۵۷	خطبه هشتاد
۱۵۷	کلام هشتاد و یک
۱۵۸	تفسیر درست نگاه امام علی <small>علیه السلام</small> به «زن»
۱۵۹	کلام هشتاد و دو
۱۶۰	دنیاشناسی و رنج آشنایی
۱۶۱	خطبه هشتاد و سه
۱۶۲	ستایش خدا دلیل منطقی دارد
۱۶۲	اعتقاد به صفات خدا، روحیه زندگی با پشتوانه مستحکم را به انسان هدیه می‌دهد
۱۶۴	نگاه خردمندانه به حقیقت دنیا
۱۶۶	حالاتی هراس‌انگیز که دامن‌گیر می‌شود
۱۶۸	وصف دلبران در حدیث امیرالمؤمنین <small>علیه السلام</small>
۱۷۰	نعمت بخشی‌های خدا و تکریم انسان
۱۷۰	ضرورت شکرگزاری عملی در برابر مواهب خداوندی
۱۷۲	امام چرا این همه از بدن و مرگ دم زده‌اند؟
۱۷۲	آیا توجه بسیار به مرگ، ما را از تمدن‌سازی غافل نمی‌کند؟
۱۷۴	آشنایی با صراط
۱۷۴	ویژگی‌های پارسایان
۱۷۶	آگاهی فزون‌تر به حقیقت «تقوا»
۱۷۶	شناخت شیطان و کارکردهای او
۱۷۶	خطرهای هواپرستی
۱۷۸	گفتاری تکان‌دهنده از سرنوشت بدن خاکی
۱۸۰	آنچه در قیامت برای آدم شدن به رخ انسان می‌کشند
۱۸۱	خطبه هشتاد و چهار
۱۸۱	خطبه هشتاد و پنج
۱۸۲	عمرو عاص‌شناسی
۱۸۲	بیان برخی از صفات جلال خدا

۱۸۳	خطبه هشتادوشش
۱۸۴	هیچ چیز همچون شنیدن موعظه نیست
۱۸۴	خدایی که عالم و قادر است
۱۸۶	آیا ما هم باید در حفاظت از قرآن بکوشیم؟
۱۸۶	نظام عالم برحق است و انسان هم جزئی از نظام عالم
۱۸۶	ریاضت شرعی چیست؟
۱۸۸	نقش اطاعت از خدا، فریب خورده‌ها، شرک مخفی و رفاقت با اهل هوای نفس

۱۸۹	خطبه هشتادوهفت
۱۹۰	اوصاف پیشوایان
۱۹۲	تداوم وصف دلبر
۱۹۲	چهره سیاه عالم‌نمای باطل‌گرا
۱۹۴	کتاب فضل تورا آب بحر کافی نیست

۱۹۵	خطبه هشتادوهشت
۱۹۶	برخی از قانون‌های کارساز خدا
۱۹۶	عبرت‌اندوزی، به تأمل و تعقل و تدبیر نیاز دارد
۱۹۶	آنان که از نبی یا وصی پیروی نمی‌کنند، چه مشکلی دارند؟

۱۹۷	خطبه هشتادونه
۱۹۸	دنیایی نورباخته
۱۹۸	قانون و تاریخ تکرار می‌شود
۱۹۸	من هم کار رسول الله ﷺ را می‌کنم
۲۰۰	شما و رفتگان، عبرت‌هایید

۲۰۱	خطبه نود
۲۰۲	اگر خدا با چشم سردیده شود
۲۰۲	اول و آخر بودن خدا، یعنی سابقه عدم و لاحقه معدوم شدن ندارد

۲۰۳	خطبه نودویک
۲۰۴	اولیت و آخریت خداوند
۲۰۴	جود بی‌پایان خدا

- ۲۰۴ خزاین او همان قدرت ایجاد اوست
- ۲۰۶ قرآن، ملاک ماندگار در همه چیز، از جمله معرفی خداوند
- ۲۰۸ آفرینشی کاملاً ابتکاری
- ۲۰۸ برای وجدان، راهی جز اعتراف به خدا نیست
- ۲۰۸ همه هستی در ادامه هستی، وابسته به هستی بخش اند
- ۲۱۰ خدای برتر از شباهت به پدیده‌ها.
- ۲۱۲ قدیر، تدبیر و توجیه
- ۲۱۴ علی علیه السلام آسمان شناس بزرگ
- ۲۱۶ آشنایی بیشتر با فلسفه آفرینش فرشتگان
- ۲۱۶ آیا لازم است ما با فرشتگان آشنا شویم؟
- ۲۱۸ چرا این همه از فرشتگان می‌گویند؟
- ۲۲۰ متشابه و محکم یعنی چه؟
- ۲۲۰ برخی از اخلاقیات فرشتگان که مشوق ما در اخلاقیات است
- ۲۲۲ این یاران آسمانی!
- ۲۲۴ تئوری کجا و تجربه و قانون کجا!
- ۲۲۴ فهم استعاره‌ها و تشبیهات نهج البلاغه، فهم حقاری را آسان می‌کند
- ۲۲۶ بادها، کوه‌ها، ابرها، چشمه‌ها و احیای زمین‌ها
- ۲۲۸ باد و باران
- ۲۲۸ جنب و جوش زمین
- ۲۲۸ ماجراهای حضرت آدم علیه السلام
- ۲۳۰ آزمون خدا از رزق
- ۲۳۰ دنیا را بهتر بشناسیم
- ۲۳۲ علمی بی‌انتها به آنچه هست و آنچه نیست!
- ۲۳۲ مقصود از «ذره» چیست؟
- ۲۳۲ علم خدا ما را مجبور به انتخاب نمی‌کند
- ۲۳۴ هنرهای گوناگون نیایش

کلام نود و دو

اگر حکومت را بپذیریم، حرف منفعت طلبانه این و آن را گوش نمی‌کنم

خطبه نود و سه

چشم فتنه را کور کردم

هرچه می‌خواهید از من بپرسید

۲۳۷

۲۳۸

۲۳۸

- ۲۴۰..... باز جنایات بنی‌امیه
- ۲۴۰..... خلافت عباسیان و سرکوب شدید بنی‌امیه
- ۲۴۱..... **خطبه نود و چهار**
- ۲۴۲..... رسولی در اصلاب شایسته
- ۲۴۲..... جایگاه عترت
- ۲۴۲..... سراج و شهاب
- ۲۴۳..... **خطبه نود و پنج**
- ۲۴۳..... **خطبه نود و شش**
- ۲۴۴..... چاووش می‌گوید که ما را وقت تنگ است
- ۲۴۴..... حیرت ضلالت؟
- ۲۴۴..... هوای نفس انسان را به لبه پرتگاه می‌برد
- ۲۴۵..... **خطبه نود و هفت**
- ۲۴۶..... قانون امهال و املاهی خدا
- ۲۴۶..... عیار غلبه و مغلوبیت
- ۲۴۸..... ریشه‌یابی سست عنصری در رزم‌گاه
- ۲۴۸..... کدام قلب و کدام گوش و کدام چشم و کدام زبان؟
- ۲۴۹..... **کلام نود و هشت**
- ۲۵۰..... بدون اهل‌بیت به کمال نمی‌رسیم
- ۲۵۰..... اصحاب رسول خدا، الگوی یاوری دین خدا
- ۲۵۰..... برخی کارهای بنی‌امیه
- ۲۵۱..... **خطبه نود و نه**
- ۲۵۲..... حمد به چه چیز؟
- ۲۵۲..... سلامت طلبی
- ۲۵۲..... ترک عزت‌اندانه دنیا
- ۲۵۴..... سمع و بصرو عقل
- ۲۵۴..... دل‌بستگی به دنیا، نهیب امیر را می‌خواهد
- ۲۵۴..... همه‌جا از خدا و خداییان و صبر و صلوات کمک بگیرید

۲۵۵

خطبه صد

۲۵۶

رابطه فضل با رحمت عام و رحمت خاص

۲۵۶

در درمان جسم، تسلیم طیب می‌شویم و در کمال روح هم طیب آسمانی